

COMMISSIE VAN ADVIES INZAKE VOLKENRECHTELIJKE VRAAGSTUKKEN
Advisory Committee on Issues of Public International Law

Secretariaat:
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage
Tel.: 070-348.6724
Fax: 070-348.5128
E-mail: djz-ir@minbuza.nl

Aan: Drs. A.G. Koenders
Minister van Buitenlandse Zaken

Datum: 30 oktober 2014

Onderwerp: Veiligheidsraad Resolutie 2178

Geachte minister Koenders,

De Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV) heeft tijdens haar laatste vergadering gesproken over de Veiligheidsraad Resolutie 2178 (24 september 2014) betreffende de zogenoemde "foreign terrorist fighters".

De CAVV is verheugd dat de Resolutie opnieuw bevestigt dat maatregelen tegen het terrorisme dienen te worden genomen met inachtneming van de grenzen van het internationaal recht, in het bijzonder de mensenrechten, het vluchtelingenrecht en het internationaal humanitair recht. Tegelijkertijd leven er juist op dit punt ook enige zorgen bij de leden van de CAVV. Met deze brief vragen wij hiervoor uw aandacht.

Het voornaamste punt van zorg betreft de onbepaaldheid van wellicht de belangrijkste term uit de Resolutie, 'terrorisme', en de omissie van een werkdefinitie zoals uiteengezet in Resolutie 1566 (2004). Resolutie 2178 draagt staten op om vergaande maatregelen te nemen om individuen te kunnen vervolgen die zich schuldig maken aan een reeks van activiteiten die vallen onder, of bijdragen aan, 'terroristische handelingen'. Sommige van deze dwingende maatregelen, zoals die in paragraaf 6 van de Resolutie, zijn geheel nieuw en niet eerder uitgebreid besproken op VN-niveau. Het is voor ons ook een bron van zorg dat de Resolutie meer de nadruk lijkt te leggen op de strafrechtelijke aanpak dan op eventuele andere methoden om terrorisme te bestrijden. Zo worden strafrechtelijke maatregelen dwingend opgelegd, terwijl rehabilitatie en re-integratie strategieën alleen in meer aanbevelende zin worden voorgeschreven (paragraaf 4).

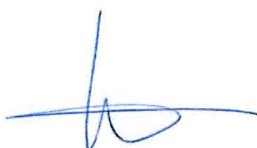
De Resolutie laat het vervolgens aan de staten zelf om te definiëren wat geldt als 'terrorisme' en is in de operationele paragrafen niet beperkt tot de situatie in Syrië en Irak of tot concrete als terroristisch aangemerkte organisaties. De Resolutie gaat in een aantal opzichten nog verder dan eerdere resoluties, zoals Resolutie 1373 (2001), die spraken over 'internationaal' terrorisme. Bij de CAVV leeft de vrees dat de vrijheid die staten wordt gelaten om in te vullen wat geldt als 'terrorisme', gecombineerd met de verplichting tot het nemen van vergaande strafrechtelijke maatregelen, kan leiden tot misbruik en

schending van de mensenrechten. Deze vrees is mede ingegeven door de manier waarop sommige staten in het verleden gebruik hebben gemaakt van Resoluties van de Veiligheidsraad om maatregelen te nemen tegen oppositiegroeperingen.

Ook op andere punten bestaat het risico dat de Resolutie zo zal worden uitgelegd dat daarmee de bescherming van individuele rechten wordt uitgehold. Een voorbeeld is het ontbreken van een specifieke verwijzing naar de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij het opstellen van risico profielen. De afgelopen jaren is er internationaal een uitgebreid en kritisch debat gevoerd over de 'wetgevende' activiteiten van de VN-Veiligheidsraad en met name over de consequenties hiervan voor individuen. De tekst van de nieuwe Resolutie biedt onvoldoende zekerheid dat de op basis van dat debat geleerde lessen voldoende in acht zijn genomen.

Hoewel de CAVV begrip heeft voor de wens om de betreffende problematiek op internationaal niveau te regelen, hopen wij dat de Nederlandse regering bij de uitvoering van Resolutie 2178, maar vooral ook bij internationale dialogen over deze Resolutie, de bij de CAVV levende zorgen zal vertalen in concrete standpunten die de potentiële reikwijdte van de Resolutie beperken.

Hoogachtend,
Namens de CAVV,

Prof. dr. Larissa J. van den Herik (vice-voorzitter)

Prof. dr. Wouter G. Werner (voorzitter)